

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 12. oktobar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. oktobra 2011. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO HITNOM ZAHTEVU TUŽILAŠTVA VEZANOM ZA
NEPRIDRAŽAVANJE PRAVILA 65TER(G) I PRAVILA 67 PRAVILNIKA OD
STRANE STANIŠIĆEVE ODBRANE**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 9. juna 2011. godine, tužilaštvo je podnelo hitni zahtev (dalje u tekstu: Zahtev), u kojem tvrdi da se Stanišićeva odbrana ne pridržava pravila 65ter(G) i 67 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) i od Veća traži da: (a) odloži unakrsno ispitivanje prva dva svedoka Stanišićeve odbrane; (b) naloži Stanišićevoj odbrani da podnese obaveštenje o potencijalnim dokaznim predmetima povezanim sa svedocima predviđenim da svedoče pre letnje pauze u radu suda; (c) naloži Stanišićevoj odbrani da podnese dodatne rezimee svedoka na osnovu pravila 65ter za nekoliko svedoka; (d) naloži Stanišićevoj odbrani da u roku od dve nedelje podnese ažurirani i detaljniji spisak dokaznih predmeta; i (e) odobri prekoračenje broja reči u Zahtevu.¹ Istoga dana, neformalnim putem, Veće je odredilo 10. jun 2011. godine kao datum za odgovore na Zahtev.

2. Dana 10. juna 2011. godine, Stanišićeva odbrana je odgovorila tražeći od Veća da odbije Zahtev (dalje u tekstu: Odgovor) i najavivši da će podneti ažurirani spisak dokaznih predmeta u roku od dve nedelje.² Dana 14. juna 2011. godine, tužilaštvo je zatražilo odobrenje da podnese repliku na Odgovor.³ Istoga dana, Veće je dalo odobrenje i tužilaštvo je u sudnici podnelo usmenu repliku.⁴ Stanišićeva odbrana je takođe iznela dodatnu argumentaciju.⁵

3. Dana 21. juna 2011. godine tužilaštvo je od Veća zatražilo da Stanišićevoj odbrani naloži da na osnovu pravila 67(A)(ii) Pravilnika odmah obelodani izjave,

---

¹ Hitni zahtev tužilaštva vezan za nepridržavanje pravila 65ter(G) i 67 Pravilnika od strane Stanišićeve odbrane, 9. jun 2011. godine (poverljivo). Vidi takođe Podnesak Stanišićeve odbrane na osnovu pravila 65ter(G), 6. jun 2011. godine (poverljivo).

² Odgovor Stanišićeve odbrane na hitni zahtev tužilaštva vezan za nepridržavanje pravila 65ter(G) i 67 Pravilnika od strane Stanišićeve odbrane, 10. jun 2011. godine (poverljivo). vidi takođe *Corrigendum* Podneska Stanišićeve odbrane na osnovu pravila 65ter(G)(ii), 14. jun 2011. godine. Dana 23. juna 2011. godine, Stanišićeva odbrana je neformalnim putem obavestila Veće i strane u postupku da će ažurirani spisak dokaznih predmeta biti podnet do 4. jula 2011. godine; Podnesak Stanišićeve odbrane s revidiranim spiskom na osnovu pravila 65ter(G)(ii), 4. jul 2011. godine.

³ Zahtev za odobrenje za podnošenje replike na Odgovor Stanišićeve odbrane na hitni zahtev tužilaštva vezan za nepridržavanje pravila 65ter(G) i 67 Pravilnika od strane Stanišićeve odbrane, 14. jun 2011. godine (poverljivo).

⁴ T. 11516-11518, 11520-11521.

⁵ T. 11518-11520.

uključujući beleške o razgovoru, pripremi svedoka za svedočenje i druge beleške, i to za sve svedoke odbrane, (dalje i tekstu: Zahtev za obelodanjivanje).⁶ Stanišićeva odbrana se 22. juna 2011. godine u sudnici usprotivila Zahtevu za obelodanjivanje (dalje u tekstu: Odgovor na Zahtev za obelodanjivanje).⁷ Dana 23. juna 2011. godine, Veće je delimično odobrilo Zahtev za obelodanjivanje, naloživši obelodanjivanje svih pismenih izjava koje je od svojih očekivanih svedoka dobila Stanišićeva odbrana.⁸ Veće je odložilo svoju odluku po zahtevu tužilaštva za obelodanjivanje beleški sačinjenih tokom sastanaka s očekivanim svedocima i zatražilo da strane u postupku podnesu svoju dodatnu argumentaciju do 4. jula 2011. godine.⁹ Dana 28. juna 2011. godine, tužilaštvo je podnelo argumentaciju, dodatno elaborirajući svoj Zahtev za obelodanjivanje (dalje u tekstu: Argumentacija tužilaštva).¹⁰ Stanišićeva odbrana odgovorila je 4. jula 2011. godine, tražeći odobrenje da prekorači dozvoljeni broj reči, suprotstavljajući se Zahtevu za obelodanjivanje i, alternativno, tražeći sličan nalog u odnosu na beleške tužilaštva (dalje u tekstu: Stanišićeva argumentacija).¹¹ Dana 6. jula 2011. godine, Simatovićeve odbrana se pridružila Stanišićevoj argumentaciji, tražeći isto pravno sredstvo u odnosu na Simatovićevu odbranu ukoliko se odobri Zahtev za obelodanjivanje.¹² Dana 11. jula 2011. godine, tužilaštvo je zatražilo odobrenje da podnese repliku i repliciralo je na Stanišićevu argumentaciju, ponavljajući svoj zahtev za puno obelodanjivanje svih beleški iz razgovora sa svedocima odbrane, tražeći od Veća da odredi rok do koga odbrana treba da ispuni svoje obaveze obelodanjivanja i tražeći odobrenje da prekorači ograničenje broja reči u svojoj replici (dalje u tekstu: Replika o obelodanjivanju).¹³ Dana 31. avgusta 2011. godine, tužilaštvo je zatražilo izdavanje naloga za obelodanjivanje svih nacrt

---

⁶ T. 11637-11642.

⁷ T. 11790-11794. Simatovićeve odbrana se pridružila protivljenju Stanišićeve odbrane, T. 11794.

⁸ T. 11878-11879.

⁹ T. 11878-11880.

¹⁰ Argumentacija tužilaštva kojom se dodatno elaborira Hitni usmeni zahtev za obelodanjivanje od strane odbrane na osnovu pravila 67(A)(ii), 28. jul 2011. godine.

¹¹ Odgovor Stanišićeve odbrane na Argumentaciju tužilaštva kojom se dodatno elaborira Hitni usmeni zahtev za obelodanjivanje od strane odbrane na osnovu pravila 67(A)(ii), 4. jul 2011. godine.

¹² Priključenje Odgovoru Stanišićeve odbrane na Argumentaciju tužilaštva kojom se dodatno elaborira Hitni usmeni zahtev za obelodanjivanje od strane odbrane na osnovu pravila 67(A)(ii), 6. jul 2011. godine

¹³ Hitni zahtev tužilaštva za podnošenje replike na Stanišićev odgovor na Hitni zahtev za obelodanjivanje od strane odbrane na osnovu pravila 67(A)(ii), 11. jul 2011. godine

izjava predstojećih svedoka.¹⁴ Dana 21. septembra 2011. godine, tužilaštvo je podnelo dopunu Zahtevu za obelodanjivanje (dalje u tekstu: Dopuna).¹⁵

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

A. Zahtev

4. Tužilaštvo traži odobrenje da premaši ograničenje broja reči u Zahtevu kako bi se na odgovarajući način pozabavilo sadržajem "spiska svedoka od 52 stranice i spiska dokaznih predmeta od 214 stranica" Stanišićeve odbrane.¹⁶

5. Tužilaštvo tvrdi da podnescima Stanišićeve odbrane na osnovu pravila 65ter(G) nedostaje konkretnost u odnosu na raspon svedočenja za neke od predstojećih svedoka.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da taj nedostatak ograničava sposobnost tužilaštva da se adekvatno pripremi i dovodi do neefikasnog korišćenja sredstava.¹⁸ Tužilaštvo tvrdi da su ovim nedostatkom obaveštenja posebno ograničene pripreme za svedoke DST-051 i DST-032, prva dva svedoka Stanišićeve odbrane.¹⁹ Tužilaštvo tvrdi da su informacije Stanišićeve odbrane na osnovu pravila 65ter(G)(i)(b) neadekvatne za dvanaest njegovih potencijalnih svedoka.²⁰ Tužilaštvo tvrdi da su rezimei činjenica isuviše uopšteni i nedovoljno obaveštavaju tužilaštvo o svedočenju svedoka.²¹

6. Tužilaštvo takođe tvrdi da razne nepravilnosti u spisku dokaznih predmeta Stanišićeve odbrane na osnovi pravila 65ter ograničavaju njegovu pripremu za predstojeće svedoke.²²

---

¹⁴ T. 13725.

¹⁵ Dodatak Hitnom zahtevu za obelodanjivanje od strane odbrane na osnovu pravila 67(A)(ii), 21. septembar 2011. godine (poverljivo).

¹⁶ Zahtev, str. 1.

¹⁷ Zahtev, par. 1, 6.

¹⁸ Zahtev, par. 1.

¹⁹ Zahtev, par. 13-23.

²⁰ Zahtev, par. 24.

²¹ Zahtev, par. 25-28.

²² Zahtev, par. 29-30.

B. Odgovor

7. Stanišićeva odbrana tvrdi da rezimei na osnovu pravila 65ter za prva dva svedoka tužilaštvu daju dovoljno detalja o činjenicama i obimu njihovih svedočenja kako bi se efikasno pripremilo za unakrsno ispitivanje.²³

8. U odnosu na rezimee na osnovu pravila 65ter za osam predloženih svedoka na osnovu pravila 92bis, Stanišićeva odbrana tvrdi da se kompletan materijal koji treba da se podnese na osnovu pravila 92bis nalazi na spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, čime je tužilaštvo obavešteno o tačnom sadržaju materijala koji će biti podnet.²⁴ Stanišićeva odbrana tvrdi da su informacije dostavljene za tri druga svedoka dovoljne kako bi se tužilaštvo pripremilo za unakrsno ispitivanje.²⁵ Što se tiče obima svedočenja veštaka koga je predložila Stanišićeva odbrana, Stanišićeva odbrana prihvata da dostavi više detalja čim to praktično bude moguće.²⁶

9. U odnosu na spisak dokaznih predmeta, Stanišićeva odbrana potvrđuje da on sadrži određene nepravilnosti i ponavljanja, ali negira da je tužilaštvo pretrpelo bilo kakvu štetu zbog tih grešaka.²⁷

C. Zahtev za obelodanjivanje i argumentacija tužilaštva

10. Tužilaštvo tvrdi da je Žalbno veće odlučilo da činjenica da izjava svedoka nije u uobičajenom formatu ne oslobađa stranu od obaveze da je obelodani.²⁸ Tužilaštvo takođe tvrdi da je Žalbno veće uzelo u obzir beleške o razgovoru kao izjave svedoka na osnovu pravila 66(A)(ii) Pravilnika.²⁹ Mada se ovaj zaključak odnosio na obaveze u vezi s obelodanjivanjem tužilaštva, tužilaštvo smatra da pošto pravila 66 i 67 štite "principe obaveštavanja", zaključak bi se morao konsistentno primeniti na sve obaveze u vezi s obelodanjivanjem.³⁰ Tužilaštvo prihvata da beleške o razgovoru mogu sadržati lične

---

²³ Odgovor, par. 4.

²⁴ Odgovor, par. 10.

²⁵ Odgovor, par. 11.

²⁶ Odgovor, par. 12.

²⁷ Odgovor, par. 13-14.

²⁸ T. 11638; Argumentacija tužilaštva, par. 6, 10.

²⁹ *Ibid.*

³⁰ Argumentacija tužilaštva, par. 8-10.

utiske ili druge interne radne napomene odbrane i smatra da odbrana shodno tome ima pravo da rediguje beleške.³¹ Prema tužilaštvu, ako se odbrani omogući da zaobiđe obaveze obelodanjivanja time što će jednostavno izbeći da beleške o razgovoru svede na formalnu izjavu, to bi dovelo do apsurdnog rezultata da se prednost daje formi umesto suštini.³² Tužilaštvo tvrdi da je pravilo 67(A)(ii), kao i pravilo 66(A)(ii), smišljeno da promoviše proces utvrđivanja istine omogućavanjem da se svedoci suoče sa svojim prethodno datim izjavama.³³ Prema tužilaštvu, taj cilj će biti ostvaren ne samo obelodanjivanjem formalnih izjava, već i obelodanjivanjem drugih beleški o razgovoru.³⁴ Konačno, tužilaštvo smatra da je Žalbena veće utvrdilo da beleške o razgovoru tužilaštva ne predstavljaju radni proizvod u okviru značenja pravila 70(A) Pravilnika.³⁵ Pošto pravilo 70(A) Pravilnika ne pravi razliku između radnog proizvoda tužilaštva i odbrane, tužilaštvo tvrdi da ni beleške o razgovoru odbrane ne treba da potpadaju pod pravilo 70(A).³⁶

D. Odgovor na Zahtev za obelodanjivanje i Stanišićeva argumentacija

11. Stanišićeva odbrana tvrdi da je Zahtev za obelodanjivanje pokušaj nametanja sličnih obaveza u vezi s obelodanjivanjem odbrani kao što su obaveze koje postoje u odnosu na tužilaštvo.³⁷ Odbrana tvrdi da se pravilo 67 mora tumačiti u svetlu pretpostavke o nevinosti, prava protiv samoinkrimisanja i pravila 70(A) i 97 Pravilnika.³⁸ Stanišićeva odbrana tvrdi da formulacija pravila 67(A)(ii), posebno formulacija "eventualne" jasno pokazuju da se termin "izjave" razumno ne može tumačiti da uključuje bilo kakve beleške, uključujući i one iz razgovora.³⁹

---

³¹ T. 11639; Argumentacija tužilaštva, par. 7, 14.

³² T. 11639-11640; Argumentacija tužilaštva, par. 9.

³³ T. 11640.

³⁴ T. 11640; Argumentacija tužilaštva, par. 9.

³⁵ T.11640; Argumentacija tužilaštva, par. 7, 15.

³⁶ T.11640-11641; Argumentacija tužilaštva, par. 15.

³⁷ T. 11790; Stanišićeva argumentacija, par. 3.

³⁸ T. 11790, 11792; Stanišićeva argumentacija, par. 21-29.

³⁹ Stanišićeva argumentacija, par. 10-12.

E. Replika o obelodanjivanju

12. Tužilaštvo tvrdi da Stanišićeva odbrana nastavlja da krši svoju obavezu u vezi s obelodanjivanjem na osnovu pravila 67(A)(ii) Pravilnika obelodanjivanjem formalnih izjava svedoka kasnije nego što je to predviđeno pravilom.⁴⁰

13. Tužilaštvo osporava interpretaciju Stanišićeve odbrane teksta pravila 67(A)(ii) i skreće pažnju Veća na činjenicu da to pravilo obavezuje na obelodanjivanje dve vrste kategorija; (a) eventualnih izjava svih svedoka koje odbrana namerava da pozove da svedoče tokom suđenja i (b) kopije svih pismenih izjava dobijenih na osnovu pravila 92*bis*, pravila 92*ter* ili 92*quater*, koje odbrana namerava da predoči na suđenju.⁴¹

14. Tužilaštvo tvrdi da Stanišićevoj odbrani ne treba dozvoliti da izbegne svoje obaveze obelodanjivanja time što meša svedočenje svedoka s internim radnim proizvodom.⁴² Prema tužilaštvu, bitno je da Stanišićeva odbrana ispuni svoje obaveze obelodanjivanja u bilo kojoj formi podnošenjem obaveštenja o dokazima odbrane.⁴³ U tom smislu, tužilaštvo tvrdi da prihvatanjem pristupa "forma pre suštine" u odnosu na pravilo 67(A)(ii) omogućava odbrani da odlaže formalizovanje izjava svedoka, čime se zaobilazi rok za obelodanjivanje koji određuje pravilo.⁴⁴

F. Dopuna

15. Tužilaštvo tvrdi da na njegovu štetu i dalje ide trajno kršenje obaveza u vezi s obelodanjivanjem od strane odbrane i traži da Veće odredi rok do kojeg odbrana mora da obelodani sve izjave svedoka sa svog spiska na osnovu pravila 65*ter*.⁴⁵ Tužilaštvo predlaže da bi Veće moglo od odbrane da zatraži da mu dostavi beleške o razgovoru ili druge beleške na *ex parte* osnovi kako bi utvrdilo da li se beleške mogu kvalifikovati kao interni radni proizvod.⁴⁶

---

⁴⁰ Replika o obelodanjivanju, par. 4.

⁴¹ Replika o obelodanjivanju, par. 8-9, 11.

⁴² Replika o obelodanjivanju, par. 15.

⁴³ *Ibid.*

⁴⁴ Replika o obelodanjivanju, par. 12-22.

⁴⁵ Dodatak, par. 3, 7-16, 21.

⁴⁶ Dodatak, par. 19, 21.

III. MERODAVNO PRAVO

16. Pravilo 65ter(G) Pravilnika glasi:

Nakon završetka izvođenja dokaza optužbe, a prije početka izvođenja dokaza odbrane, pretpretresni sudija će naložiti odbrani da podnese sljedeće:

- (i) spisak svjedoka koje odbrana namerava da pozove u kom se navodi:
    - (a) ime ili pseudonim svakog svjedoka;
    - (b) za svakog svjedoka, sažeti prikaz činjenica o kojima će svedočiti;
    - (c) za svakog svjedoka, elementi optužnice o kojima će svedočiti;
    - (d) ukupan broj svjedoka, kao i, za svakog optuženog i svaku tačku optužnice pojedinačno, broj svjedoka koji će svedočiti;
  - (e) da li će svjedok svedočiti lično ili na osnovu pravila 92bis ili pravila 92quater, putem pismene izjave ili korišćenjem transkripta svedočenja iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom; i
  - (f) procena vremena potrebnog za svedočenje svakog od svjedoka i procena ukupnog vremena izvođenja dokaza odbrane; i
- (ii) spisak dokaznih predmeta koje odbrana namerava da predloži u izvođenju svojih dokaza u kom, gde je to moguće, treba navesti da li tužilac ima prigovora na njihovu autentičnost. Odbrana će tužiocu uručiti kopije dokaznih predmeta sa tog spiska.

17. Pravilo 67(A) Pravilnika glasi:

U roku koji odredi pretresno veće, u vreme koje neće biti prije donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, ali najkasnije jednu sedmicu prije početka izvođenja dokaza odbrane, odbrana će:

- (i) dozvoliti tužiocu da pregleda sve knjige, dokumente, fotografije i predmete u posjedu ili pod nadzorom odbrane koje odbrana namerava koristiti kao dokaze na suđenju; i
- ii) staviti na raspolaganje tužiocu kopije eventualnih izjava svih svjedoka koje odbrana namerava da pozove da svjedoče na suđenju i kopije svih pismenih izjava uzetih u skladu s pravilima 92bis, 92ter ili 92quater koje odbrana namerava predočiti na suđenju. Kopije eventualnih izjava dodatnih svjedoka staviće se na raspolaganje tužiocu pre donošenja odluke da se ti svjedoci pozovu.

18. Na osnovu pravila 70(A) Pravilnika, bez obzira na odredbe pravila 66 i 67, izveštaji, memorandumi i drugi interni dokumenti koje je u vezi s istragom ili pripremom predmeta izradila neka od strana, njeni pomoćnici ili predstavnici, ne podležu obavezi kako obelodanjivanja, tako ni obaveštavanja prema odredbama tih pravila.

19. Prema pravilu 97 Pravilnika, sva komunikacija između advokata i klijenta smatra se privilegovanom i zato nije podložna obelodanjivanju na suđenju, osim u sledećim slučajevima: (i) ako klijent pristane na takvo obelodanjivanje; (ii) ako je klijent dobrovoljno obelodanio sadržaj komunikacije trećoj osobi i ta treća osoba onda o tom svedoči.

IV. DISKUSIJA

20. Na početku, Veće uzima u obzir kompleksnost i važnost pitanja koje se razmatra i odobriće zatražena prekoračenja broja reči i Zahtev tužilaštva za odobrenje za podnošenje replike od 11. jula 2011. godine.

21. Dalje, Veće napominje da su mnogi zahtevi izneti u Zahtevu postali bespredmetni. Svedoci DST-051 i DST-032 su zaključili svoja svedočenja pred Većem, što je uključivalo unakrsno ispitivanje od strane tužilaštva. Takođe, odbrana je 4. jula 2011. godine podnela ažurirani spisak dokaznih predmeta.⁴⁷ Konačno, ukupno šest svedoka odbrane je zaključilo svoje svedočenje pre letnje pauze u radu suda. Podsećajući na svoju odluku po Zahtevu za obelodanjivanje od 23 juna 2011. godine, diskusija Veća će se koncentrisati na preostala dva zahteva, to jest (a) za izdavanje naloga za podnošenje dodatnih rezimea za jedan broj svedoka (dalje u tekstu: Zahtev za rezimeima), i (b) za nalog da se obelodane beleške o razgovoru ili druge beleške o očekivanim svedocima (dalje u tekstu: Zahtev za obelodanjivanje).

22. U vezi sa Zahtevom za rezimea, Veće smatra da je princip kojim se rukovodi pravilo 65ter(G) Pravilnika da se tužilaštvo obavesti o ključnim činjenicama za koje se očekuje da će o njima svedočiti svedoci odbrane, čime će se omogućiti tužilaštvu da pripremi unakrsno ispitivanje.⁴⁸ Osam od 12 svedoka za koje je tužilaštvo tražilo dodatne informacije su svedoci predloženi na osnovu pravila 92bis. Stanišićeva odbrana je iznela da je tužilaštvu dostavila izjave koje će biti podnete za svih ovih osam svedoka i Veće prihvata to objašnjenje. Shodno tome, Veće smatra da je tužilaštvo obavešteno o osnovnim činjenicama za koje se očekuje da će o njima svedočiti ovi svedoci.

23. U odnosu na predloženog veštaka Stanišićeve odbrane, Veće napominje da je Stanišićeva odbrana prihvatila u Odgovoru da opis njegovog očekivanog svedočenja

---

⁴⁷ Veće napominje da ažurirani spisak koji je podnet 4. jula 2011. godine ne korespondira u svim aspektima s onim što je zatražilo tužilaštvo. Konkretno, spisak ne uključuje kolonu koja ukazuje preko kog svedoka će se podneti dokumenti na prihvatanje. Međutim, mada bi takva informacija doprinela ekspeditivnom suđenju, Pravilnik to ne traži od odbrane. U svetlu toga i činjenice da je tužilaštvo izgleda prihvatilo objašnjenja Stanišićeve odbrane o spisku dokaznih predmeta, Veće više neće razmatrati ovo pitanje.

⁴⁸ V. *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-T, "Odluka po hitnom zahtevu tužilaštva za dodatne podatke u rezimeima na osnovu pravila 65ter optuženih Ljubeta Boškskog i Johana Tarčulovskog", 24. januar 2008. godine (poverljivo), par. 10.

može da se dodatno konkretizuje. Od tada, strane u postupku i Veće su u različitim prilikama, u sudnici i van nje, razmatrali pripremu izveštaja predloženog veštaka.⁴⁹ Ta razmatranja su donekle osvetlila suštinu pregleda koji želi da izvede predloženi veštak. Taj postupak je takođe jasno pokazao da predloženi veštak još nije obavio zamišljeni pregled dokumenata za izveštaj, čime nije u mogućnosti da prenese rezultate pregleda. Mada je to pojasnilo da je prekršeno pravilo 65ter(G)(i)(b) u odnosu na tog svedoka, Veće prihvata da je do kašnjenja u sprovođenju zamišljenog pregleda došlo zbog različitih praktičnih pitanja. Veće uzima u obzir ovu izuzetnu situaciju, činjenicu da će tužilaštvo imati vremena da formuliše svoj stav kada predloženi izveštaj veštaka bude podnet, i ideju vodilju pravila 65ter(G) i smatra da je nedostatak dovoljnog obaveštenja u odnosu na očekivano svedočenje predloženog veštaka dovoljno nadoknađen mogućnošću tužilaštva da formuliše svoj stav, kad izveštaj bude podnet.

24. Tužilaštvo nadalje tvrdi da su rezimei činjenica za tri druga svedoka (svedoci DST-055, DST-060 i DST-073) isuviše opšti i time neodgovarajući. Stanišićeva odbrana je naknadno neformalnim putem obavestila strane u postupku i Veće da je odlučila da ne poziva svedoka DST-073. Veće je pregledalo preostala dva rezimea kako bi utvrdilo da li oni stvarno sadrže "rezime činjenica" očekivanog svedočenja svakog svedoka u okviru značenja pravila 65ter(G). Veće smatra da ti rezimei sadrže dovoljno identifikujućih informacija u odnosu na svakog od svedoka, kao i u odnosu na njihovo zanimanje u relevantno vreme i sadržaj njihovog očekivanog svedočenja.⁵⁰

25. U odnosu na Zahtev za obelodanjivanje, Veće će se prvo osvrnuti na tvrdnju tužilaštva da je odbrana prekršila i da nastavlja da krši svoju obavezu obelodanjivanja time što nije obelodanila izjave na osnovu pravila 92ter do 7. juna 2011. godine. Stanišićeva odbrana je rekla da nije u posedu nikakvih drugih izjava koje nisu već

---

⁴⁹ T. 11547-11553, 11583-11584, 12429, 12563-12564, 13129-13132.

⁵⁰ Konkretno u odnosu na svedoka DST-060, Stanišićeva odbrana je 12. oktobra 2011. u sudnici izjavila da će tužilaštvu dostaviti dodatne detalje o očekivanom svedočenju tog svedoka. Tužilaštvo je prihvatilo tu izjavu i uzdržalo se od traženja bilo kakvog daljeg angažovanja Veća u ovom trenutku. Bez obzira na to, rezime na osnovu pravila 65ter za svedoka DST-060 sadrži opštu rečenicu "svedok će svedočiti o događajima koji se odnose na događaje navedene u optužnici a koji se tiču tih pitanja". Mada se Veće uverilo da rezime kakav jeste u opštim okvirima ispunjava odredbe Pravilnika, svedočenje svedoka u odnosu na ovu opštu formulaciju može zahtevati dodano vreme za pripremu strana koje će obaviti unakrsno ispitivanje.

obelodanjene sa tim datumom.⁵¹ Izjave koje su obelodanjene nakon 7. juna 2011. godine, kako tvrdi Stanišićeva odbrana, dobijene su i finalizovane kasnijeg datuma.⁵² U odsustvu suprotnih dokaza, Veće prihvata tvrdnju Stanišićeve odbrane i, pošto niko nije obavezan da izvede nemoguće, nije utvrdilo da je Stanišićeva odbrana prekršila svoje obaveze obelodanjivanja. Isto tako, u odsustvu bilo kakvih dokaza da je Simatovićeva odbrana do danas dovršila ikakvu izjavu na osnovu pravila 92*bis*, *ter*, ili *quater* ili da je u posedu bilo kakvih drugih izjava svedoka koje namerava da pozove da svedoče tokom suđenja, Veće je isto tako sklono da smatra da Simatovićeva odbrana nije prekršila svoje obaveze na osnovu pravila 67(A)(ii) Pravilnika. Bez obzira na gorenavedeno, Veće će zatražiti od Simatovićeve odbrane da to formalno potvrdi, pošto nije odgovorila na Dopunu. Istovremeno, Veće napominje da dostavljanje i formalizovanje izjava svedoka neposredno pre zakazanog svedočenja svedoka ne doprinosi ekspeditivnom suđenju jer suprotnu stranu sprečava u pripremi unakrsnog ispitivanja. Shodno tome, Veće izričito podstiče odbranu da što ranije dostavi ili formalizuje svoje izjave svedoka.⁵³ Nepridržavanje toga može rezultirati neprihvatanjem izjava svedoka i njegovog svedočenja *viva voce*.

26. Veće će se sada baviti pitanjem da li beleške o razgovoru ili druge beleške treba obelodaniti na osnovu pravila 67(A)(ii) Pravilnika.

27. Veće ukazuje na sličnosti između formulacija u vezi s obavezom obelodanjivanja tužilaštva iz člana 66(A)(ii) i onog odbrane iz člana 67(A)(ii). Termin "izjava" iz pravila 66(A)(ii) tumači se široko u sudskoj praksi Međunarodnog suda i uključuje beleške o razgovoru.⁵⁴ Veće napominje da široko tumačenje termina "izjava" u vezi s obavezama obelodanjivanja tužilaštva ima mali praktičan efekat pošto se obuhvatne obaveze obelodanjivanja tužilaštva u svakom slučaju odnose i na beleške o razgovorima, kao i na druge beleške – bez obzira da li su one inkriminišuće ili ekskulpatorne. Veće napominje da, uopšte rečeno, obaveze u vezi s obelodanjivanjem tužilaštva i odbrane svojim

---

⁵¹ V. npr. T. 12796.

⁵² *Ibid.*

⁵³ V. takođe fusnotu 56 za način na koji je moguće baviti se tim pitanjem.

⁵⁴ V. npr. *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, "Odluka po ponovljenom Zahtevu tužilaštva za odobrenje da izmeni svoj spisak na osnovu pravila 65*ter* i na njega doda Michaela Phillipsa i Shauna Byrnese", 15. januar 2007. godine, par. 15.

obimom nisu srazmerne jedna drugoj. Na primer, tužilaštvo ima obaveze obelodanjivanja na osnovu pravila 68(ii) u odnosu na relevantni materijal u svom posedu. Pored toga, tužilaštvo ima obaveze obelodanjivanja na osnovu pravila 68(i) Pravilnika u vezi s ekskulpatornim materijalom. Odbrana nema takve odgovarajuće obaveze obelodanjivanja, čime se potvrđuje asimetrični odnos u vezi s obelodanjivanjem među stranama u postupku.

28. Veće smatra da je rezonovanje pravila 67(A)(ii) Pravilnika dvostrano. S jedne strane, namera pravila je da suprotnu stranu obavesti o svakoj izjavi ili iskazu koji će biti podneti. S druge strane, namera je da se suprotna strana obavesti o svakoj prethodnoj izjavi svedoka, kako bi svedok mogao da bude suočen sa onim šta je prethodno rekao. Veće smatra da je pravo strane koja podnosi dokaze da odluči kako će te dokaze predstaviti Veću, pod uslovom da je to u skladu s Pravilnikom. Dakle, ako odbrana odluči da svoje svedoke predstavi kao *viva voce* svedoke, tužilaštvo može imati manje obaveštenja nego da je dobilo izjavu svedoka na osnovu pravila 92*bis*. Međutim, pravilo 65*ter*(G)(i)(b) Pravilnika se primenjuje bez obzira na modalitet svedočenja svedoka i predstavlja dovoljnu zaštitu u smislu obezbeđivanja adekvatnog obaveštenja.

29. Strane ne osporavaju da odbrana mora da obelodani izjave koje ima nameru da podnese na osnovu pravila 92*bis*, *ter* ili *quater*. Različiti stavovi vezani su za prvi deo pravila 67(A)(ii) u vezi s izjavama svih svedoka za koje postoji namera da svedoče tokom suđenja. Veće takođe smatra da prethodni iskazi ili izjave svedoka koje *nije* pripremila odbrana, kao i potpisane izjave ili transkribovani razgovori svedoka dati odbrani, potpadaju pod ovu odredbu kao materijal koji se mora obelodaniti. Veće će se sada osvrnuti na sporno pitanje beleški o razgovoru ili drugih beleški sačinjenih na osnovu razgovora s očekivanim svedocima odbrane.

30. Na osnovu Pravilnika, odbrana nema obaveze obelodanjivanja koje bi odgovarale onima tužilaštva. Uzevši to u obzir, Veće smatra da bi slično tumačenje pravila 67(A)(ii) i 66(A)(ii) kojima podležu bilo nekonsistentno sa opštom asimetrijom obaveza u vezi s obelodanjivanjem strane u postupku. Shodno tome, Veće smatra da odbrana nema obavezu da obelodani tužilaštvu beleške o razgovorima ili druge beleške vezane za svoje

očekivane svedoke. U odsustvu takve obaveze obelodanjivanja, Veće ne smatra potrebnim da se bavi argumentom Stanišićeve odbrane u vezi s obimom zaštita obelodanjivanja koje nude pravila 70(A) i 97.

31. Bez obzira na gorenavedeno, Veće smatra da svaka dodatna informacija koju strana može da pruži suprotnoj strani o predstojećim svedocima, na primer u smislu detaljnijeg obaveštenja o očekivanom svedočenju od onog koje predviđa Pravilnik, doprinosi ekspeditivnom suđenju. Ekspeditivno suđenje je u interesu pravde. U tom smislu, Veće napominje da je u poslednje vreme Stanišićeva odbrana pokazala dobru volju da tužilaštvu, na osnovu zahteva, dostavi dodatne informacije o predstojećim svedočenjima u interesu ekspeditivnog suđenja.⁵⁵ Veće želi da podstakne Stanišićevu odbranu da nastavi s tom praksom.⁵⁶

V. DISPOZITIV

32. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 65ter, 67 i 126bis Pravilnika, Veće **ODOBRAVA** stranama u postupku da prekorače ograničenje broja reči u odnosu na podneske vezane za ovu odluku;

ODOBRAVA zahtev tužilaštva za podnošenje replike;

PROGLAŠAVA bespredmetnim

- a. zahtev tužilaštva za odlaganje unakrsnog ispitivanja dva svedoka;
- b. zahtev tužilaštva za nalog Stanišićevoj odbrani da dostavi spiskove dokaznih predmeta koji će se koristiti sa svedocima predviđenim da svedoče pre letnje pauze u suđenju 2011. godine;
- c. zahtev tužilaštva za nalog Stanišićevoj odbrani da podnese ažurirani spisak dokaznih predmeta; i

---

⁵⁵ V. npr. T.13616, 13639-13641.

⁵⁶ Jedan način da se pruži detaljnije obaveštenje je kurtoazno obelodanjivanje nacrta izjava, kao što je to sugerisalo tužilaštvo 31. avgusta 2011. godine

d. zahtev tužilaštva da podnese dodatni rezime na osnovu pravila 65ter za svedoka DST-073;

ODBIJA Zahtev za rezime;

ODBIJA Zahtev za obelodanjivanje; i

POZIVA Simatovićevu odbranu da u roku od nedelju dana od donošenja ove odluke podnese obaveštenje da do tog dana nije u posedu nikakve izjave na osnovu pravila 92bis, ter ili quater koje treba da budu podnete za njene svedoke ili bilo kojih drugih izjava svedoka koje namerava da pozove da svedoče tokom suđenja.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 12. oktobra 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]